Genelge No: 2025/6 (Gümrük Kanunu Madde 167 Kapsamı Eşyaya İlişkin Gümrük Kıymeti)

10.03.2025 Tarihli 107010028 Sayılı Yazı - Genelge 2025/6 - Gümrük Kanunu Madde 167 Kapsamı Eşyaya İlişkin Gümrük Kıymeti

T.C.

TİCARET BAKANLIĞI

Gümrükler Genel Müdürlüğü

Sayı: E-85593407-010.06.01-00107010028

Konu: Gümrük Kanunu Madde 167 Kapsamı Eşyaya İlişkin Gümrük Kıymeti

GENELGE

(2025/6)

4458 sayılı Gümrük Kanununun 167 nci maddesine istinaden, yurda ithal edilmek istenilen eşyanın ve kara taşıtlarının kıymeti aşağıdaki şekilde tespit edilecektir.

1-Taşıtların gümrük kıymetinin tespiti

a) Gümrük Kanununun 167/5-a maddesi kapsamında ithal edilmek istenilen taşıtların kıymeti için, yükümlüsünce ibraz edilen, taşıta ilişkin fatura dikkate alınacaktır. İbraz edilen fatura ya da beyan edilen kıymetten şüpheye düşülmesi halinde, 2012/29 sayılı Genelgeye göre işlem tesis edilecektir.

b) Faturanın ibraz edilmemesi halinde, söz konusu taşıtların kıymeti öncelikle Türkiye'deki distribütöründen sorulacaktır. Gümrük kıymetinin bu şekilde belirlenememesi durumunda ise ilgili gümrük müdürünün veya görevlendireceği bir müdür yardımcısının başkanlığında gümrük muayene memurunun bulunduğu en az üç kişilik bir komisyon tarafından, daha önce ithali yapılan aynı veya benzer eşya için tespit edilen fiyatlar da dikkate alınmak suretiyle taşıtın kıymeti tespit edilecektir. Bu şekilde tespit edilecek kıymetten amortisman düşülmeyecektir.

c) Model yılındaki kıymeti tespit edilemeyen standart dışı aksesuarlar için öncelikle yeni modellerine ait kıymetler esas alınacaktır. Bu şekilde tespit edilemeyen aksesuar kıymeti için bu maddenin (b) bendi uyarınca işlem yapılacaktır.

d) Yurt dışı edilmek veya gümrüğe terk edilmek şartıyla, sadece isteğe tabi ve sökülebilir standart dışı aksesuarların sökülmesi için yazılı başvuru halinde; taleplerin, ithalatı yapacak gümrük idaresince kabulü suretiyle sökülen aksesuar kıymeti, taşıtın FOB kıymetinden düşülecektir.

e) İlgili resmi makamlarca, fatura düzenlenmediğinin teyit edilmesi kaydıyla satış sözleşmesi gibi belgeler fatura hüviyetinde kıymet tespitinde dikkate alınacaktır.

f) Faturanın düzenlendiği yıl ile araç model yılı arasında 1 yıldan fazla fark olması halinde, fatura tarihindeki kıymet yıpranma payını da kapsayacağından, başka bir ifadeyle gerekli amortisman düşülmüş haldeki araç değerini yansıtacağından, bu kabil hallerde, fatura yılında gümrük idaresine ithal için başvurulduğu durumda amortisman düşümü yapılmadan faturadaki kıymet esas alınacak; faturanın düzenlendiği yılı takip eden yıllar içinde ithal başvurusu yapılması durumunda ise; faturanın düzenlendiği yıldan, beyanname tescil tarihine kadar geçen süre için ise amortisman düşülecek ve ilk yıl için düşülecek amortisman oranı %10 olarak uygulanacaktır.

Örnek olarak, 2020 model bir araç 2022 yılında düzenlenen fatura kapsamında satın alınıp 2024 yılında Türkiye'ye getirilerek Gümrük Kanunu’nun 167/5-a maddesine göre ithal edilmek istenildiğinde, fatura yılı için amortisman indirimi yapılmayarak 2023 yılından itibaren amortisman düşümü yapılacaktır. Yani böyle bir araç ithalinde 2023 yılı için %10 ve 2024 yılı için %10 nispetinde amortisman düşülerek gümrük vergilerine esas alınacak kıymet tespit edilecektir.

Ancak, 2021 model bir araç 2022 yılında düzenlenen fatura kapsamında satın alınıp 2024 yılında Türkiye'ye getirilerek Gümrük Kanunu’nun 167/5-a maddesine göre ithal edilmek istenildiğinde; normal amortisman yöntemine göre, fatura bedelinden 2022 yılı için %20, 2023 yılı için %10 ve 2024 yılı için %10 nispetinde amortisman düşülerek gümrük vergilerine esas alınacak kıymet tespit edilecektir.

g) Hasarlı araçlar ile ilgili olarak; gerek Türkiye Gümrük Bölgesine girişten önce gerekse bu bölgeye girişten sonra ancak serbest dolaşıma giriş beyannamesinin tescilinden önce, kaza nedeniyle araçlarda meydana gelen hasarlar kıymet tespitinde dikkate alınır. Bu uygulama için öncelikle beyan sahibinin dilekçe ile ilgili gümrük idaresine başvuruda bulunarak hasara ilişkin mevcut belgeleri de (bilirkişi raporu, trafik kaza tutanağı gibi) dilekçesine eklemesi gerekir. Hasar indirimi oranı, bu maddenin (b) bendinde belirtilen kişilerden oluşacak bir heyet tarafından, mevcut bilgiler ve aracın durumu da göz önüne alınarak tespit edilir. Hasar indirimine esas olarak belirlenen oran, aracın model yılı kıymetinden herhangi bir indirim yapılmadan düşülür.

h) Gümrük Kanununun 167/12-a maddesi kapsamında ortopedik engelli kişiler tarafından ithal edilecek özel tertibatlı araçların ithal işlemlerindeki kıymet tespitinde her durumda distribütör firmalardan yazılı olarak aracın kıymeti sorulacaktır. Distribütörlerden cevap alınamaması veya alınacak cevabın yükümlünün beyan ettiği kıymetin gerçekliği ve doğruluğu tereddüdünü gidermemesi halinde 2012/29 sayılı Genelgeye göre işlem tesis edilecektir.

2- Taşıtların Navlun ve Sigorta Ücreti

4458 sayılı Gümrük Kanunu'nun 167’nci maddesi 5 inci fıkrası (a) bendi gereğince ithal edilen taşıtların kıymetine aynı Kanunun 27’nci maddesi 1 inci fıkrası (e) bendi uyarınca ilave edilecek navlun ve sigorta ücreti hakkında fiilen ödenen bedelin tespit edilememesi halinde;

a- Avrupa, Yakındoğu ülkeleri veya Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinden gelmesi halinde, taşıtın kıymetinin %2’si navlun ve sigorta bedeli olarak fiilen ödenen veya ödenecek fiyata ilave edilir.

b- Diğer ülkelerden gelmesi halinde taşıtın kıymetinin %5’i navlun ve sigorta bedeli olarak fiilen ödenen veya ödenecek fiyata ilave edilir.

c- Taşıtın kıymetinin tespitinde amortisman indirimi söz konusu olduğunda önce amortisman indirimi yapılır, kalan tutar üzerinden navlun ve sigorta hesaplanır.

3- Taşıtlar dışında kalan diğer eşyanın gümrük kıymetinin tespiti

a) İthalat konusu diğer eşyanın; faturasında düzenleme yerinin, fatura tarih ve sayısının, satıcının ad ve adresinin, alıcının ad ve adresinin, satış bedelinin, eşyanın cins ve nev'i ile satış birimine göre miktarının, eşyanın birim fiyatının yer alması gerekmekte olup bu bilgileri taşıyan faturanın,

gümrük beyannamesinin tescil tarihinden geriye doğru 6 ay içerisinde düzenlenmiş olması şarttır.

b) İthal edilmek istenilen eşyaya ilişkin fatura ibraz edilmemesi durumunda ilgili gümrük müdürünün veya görevlendireceği bir müdür yardımcısının başkanlığında gümrük muayene memurunun bulunduğu en az üç kişilik bir komisyon tarafından, daha önce ithali yapılan aynı veya benzer eşya için tespit edilen fiyatlar da dikkate alınmak suretiyle eşya kıymeti tespit edilecektir. Bu şekilde tespit edilecek kıymetten amortisman düşülmeyecektir.

c) İbraz edilmekle birlikte faturanın yukarıdaki bentte belirtilen şartların tamamını taşımaması veya faturada yazılı fiyatın gerçeği yansıtıp yansıtmadığı hususunda ilgili gümrük idaresince tereddüde düşülmesi halinde, 2012/29 sayılı Genelgeye göre işlem tesis edilecektir.

4- Model Yılındaki Kıymeti Tespit Edilemeyen Eşya ve Taşıt

Yukarıda yer alan maddelere göre model yılındaki kıymeti tespit edilemeyip eşyanın veya taşıtın daha yüksek modeline ait kıymetin tespit edilmesi halinde, bu kıymetten normal amortisman yöntemine göre, içinde bulunduğu model yılı hariç, her yıl için %5 indirim yapılmak suretiyle bulunan fiyat eşyanın model yılındaki fiyatı olarak kabul edilecektir.

5- Amortisman Uygulaması

Eski model eşya ve taşıtların yukarıda belirtilen esaslara göre tespit edilen model yılındaki fiyatından Gümrük Vergilerine esas alınacak fiyatını tespit etmek amacı ile ilk yıl için %20, müteakip yıllar için de normal amortisman yöntemine göre %10 nispetinde 6 yaşa kadar (6 yaş dahil), amortisman düşülecektir.

6 yaşından daha eski modeller için ise model yılındaki kıymetinin %20'si Gümrük Vergilerine esas kıymet olarak alınacaktır. İçinde bulunulan model yılı için amortisman indirimi yapılmayacaktır. Aşağıda, model yılı itibarıyla 100 birim kıymetli bir araç için amortisman hesabına ilişkin, örnek yer almaktadır.

Araç yaşı (birim)	Amortisman oranı (%)	Amortisman tutarı (birim)	Vergiye
1	20	100x%20=20	
2	10	100x%10=10	
3	10	100x%10=10	
4	10	100x%10=10	
5	10	100x%10=10	
6	10	100x%10=10	
7	-	-	
8	-	-	
9	-	-	

6- Amortisman Uygulamasında Esas Alınacak Tarih

Amortisman indiriminin hesaplanmasında, serbest dolaşıma giriş beyannamesinin tescil tarihinin esas alınması gerekmektedir.

7- Yürürlükten Kaldırılan Genelgeler

30.10.2001 tarihli ve 2001/33 sayılı, 18.03.2004 tarihli ve 2004/8 sayılı, 07.02.2008 tarihli ve 2008/6 sayılı, 26.12.2012 tarihli ve 2012/39 sayılı Genelgeler yürürlükten kaldırılmıştır.

Bilgi ve gereğini rica ederim.

Sezai UÇARMAK

Bakan a.

Bakan Yardımcısı

Dağıtım:

Tüm Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüklerine

Bu yazı GümrükApp’ten alınmıştır.